

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 03 Şubat 2023
Sayı : 2485

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında
Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 31.01.2023

Av. Burcu KÖKSAL
Afyonkarahisar Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 07 Şubat 2023	Esas No: 2/4934

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
0 6 Şubat 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 6 Şubat 2023
No: 1166317

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 2. maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti “sosyal bir hukuk devletidir”. Yine, Anayasanın 60. maddesinde de “Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliğı sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar” denilerek sosyal güvenlik hakkı Anayasal güvence altına alınmıştır.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 2013’te başlatılan “Sürü Yönetimi Elemanı Benim Projesi” kapsamında, bugüne kadar 81 ilde düzenlenen 2029 eğitim programında yalnızca 47 bin 359 vatandaş çoban sertifikası almıştır. Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliğı tarafından yapılan araştırmaya göre, Türkiye’de sürü yöneticiliğı(çobanlık) yapan 250 bin vatandaşımız bulunmaktadır ve ülkemizde en az 50 bin çoban açığı bulunmaktadır. Ülkemizde bulunan sürü yöneticisi açığı Afganistanlı göçmenlerin kayıtdışı çalıştırılması ile kapatılmaya çalışılmaktadır.

Çobanların sosyal güvenlik hakları 5510 sayılı Kanunun ek 5. Maddesi kapsamında düzenlenmiş olsa da uygulamada çobanların büyük bir çoğunluğunun sosyal güvenlik kapsamında olmadığı görölmektedir. Sağlık sorunu yaşadıklarında genelde sağlık hizmetlerinden yararlanmada primleri ödenmediğinden sorunlar yaşamaktadırlar. Yaşlılık sigortası primleri ödenmediğinden birçoğu emeklilik hakkından yararlanamamaktadır. Bu durum hem çobanların kendileri hem de aileleri açısından bir takım sağlık ve gelecek problemleri oluşturabilmektedir. Oysa Gerek iş hukuku gerek borçlar ya da diğer kanun hükümlerine göre çalışsın tüm çalışanların sosyal güvenceye dahil olma hakları var iken çobanlık mesleğini icra edenler bu güvenceden mahrum kalmaktadırlar. Kaldı ki sigorta yapılmak istense dahi birçoğu aynı köyde birden fazla kişinin hayvanını yetiştirdiğinden primi hangi işverenin ne ölçüde ödeyeceğinin tespit ve tayini de uygulamada pek kolay görünmemektedir. Dolayısıyla mevcut durumda 5510 sayılı Kanunun ek 5. Maddesi uygulamada arzulanan amacı sağlayamamaktadır. Sosyal devlet olma yükümlülüğü gereğince bu durumda olan kişilerin sosyal güvenlik kapsamına dahil edilmesi gerekmektedir.

Bu kanun teklifi ile sürü yöneticilerin sosyal güvenlik primlerinin devlet tarafından ödenmesi öngörülmekte ve hem çobanlık mesleğinin kayıtlı hale getirilmesi hem de çobanların sosyal güvenceye kavuşturulması hedeflenmektedir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 5 inci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu madde kapsamındaki sigortalılar, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazancın alt ve üst sınırı arasında olmak kaydıyla sigortalı tarafından belirlenen günlük kazancın otuz katının %34,5’i oranında prim öderler. Bunun %20’si malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, %12,5’i genel sağlık sigortası, %2’si iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası primidir. Hizmet akdi unsurlarını taşımayan köy ve mahallelerde sürü yöneticiliği (çobanlık) faaliyeti yapanların yukarıda belirtilen primleri, bu faaliyetleri yaptıkları sürece, bu Kanunun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırı üzerinden Tarım ve Ormancılık Bakanlığınca, Kuruma yatırılır. Buna ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Ormancılık Bakanlığınca yayımlanacak bir yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

